



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: N. P., zastoupená Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/19, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 7. 2003, čj. OAM-2266/AŘ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích ze dne 6. 9. 2005, čj. 52 Az 1/2005 – 88,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 7. 2003, čj. OAM-2266/AŘ-2002. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím byl zamítnut rozklad stěžovatelky a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 10. 2001, čj. OAM-1212/VL-07-OL3-2003 o neudělení azylu stěžovatelce s tím, že se na ni nevztahuje překážka vycestování.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně namítá, že žalovaný řádně neodůvodnil své rozhodnutí, pokud jde o jeho rozhodnutí, že se jí neuděluje azyl podle § 14 zákona o azylu, protože se domnívá, že každý výrok rozhodnutí či jen jeho část je nutné řádně odůvodnit. Správní orgán tedy měl řádně zdůvodnit, proč nebyly na straně stěžovatelky shledány okolnosti odůvodňující využití § 14 citovaného zákona, a to i za situace, kdy je na správním uvážení správního orgánu, zda azyl z humanitárních důvodů udělí či nikoliv. Správní orgán má povinnost odůvodnit i ta rozhodnutí, která vydává právě na podkladě své diskreční pravomoci a účastník řízení pak musí mít vždy právní jistotu, proč správní orgán rozhodl daným způsobem. V opačném případě by mohlo docházet k případům, kdy správní orgán své pravomoci zneužije a účastník řízení nebude mít možnost se proti takovému rozhodnutí žádným způsobem bránit. Tím, že správní orgán nezkoumal, zda azyl z humanitárních důvodů udělit či neudělit, porušil ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), které mu ukládá povinnost přesně a úplně zjistit skutkový stav. Rozhodnutí správního orgánu je tedy neúplné a nepřezkoumatelné a mělo být krajským soudem zrušeno, neboť krajský soud sice není oprávněn přezkoumávat, zda jsou či nejsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu, musí však mít možnost přezkoumat, zda správní orgán v rámci své úvahy nepřekročil meze správního uvážení anebo je nezneužil. Pokud jde o povinnost soudních orgánů odůvodnit své rozhodnutí, stěžovatelka odkázala mj. na nález Ústavního soudu ČR publikovaný pod č. 153/2004 Sb. a domnívá se, že obdobná povinnost platí i pro další orgány veřejné moci. Stěžovatelka spatřuje zásadní rozdíl mezi úvahou správního orgánu o tom, zda v dané věci jsou či nejsou naplněny podmínky pro udělení humanitárního azylu a pouhým konstatováním, že humanitární azyl se neuděluje.

Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; rovněž požádala o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 1. 9. 2006 uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svá rozhodnutí za vydaná v souladu s právními předpisy a odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky. Obdobné námitky stěžovatelka uplatnila již v žalobě. V otázce neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek sp. zn. 2 Azs 65/2003 a rozsudek sp. zn. 3 Azs 12/2003. Správní orgán neshledal v případě stěžovatelky žádné zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a neshledal ani ohrožení stěžovatelky skutečnostmi uvedenými v 91 citovaného zákona. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ke zjištění skutkového stavu věci má v řízení o udělení azylu zásadní význam výpověď žadatele představovaná vlastní žádostí o udělení azylu a zejména pohovorem, jenž je za účelem zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí správním orgánem prováděn. Pro ověření údajů žadatelem o azyl uváděných a pro vyhodnocení jím předestřené situace si správní orgán opatřuje potřebné podklady (zpravidla oficiální informace nezávislých institucí či států o politické a hospodářské situaci v dané zemi a o stavu dodržování základních lidských práv). Tyto podklady jsou součástí správního spisu a správní orgán má povinnost v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, jaké podklady si opatřil, jejich obsah pak správní orgán hodnotí jako celek, a to s ohledem na předmět azylového řízení a údaje uváděné žadatelem o azyl. Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutkový stav věci, tak jak se podává ze správního rozhodnutí, odpovídá návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 13. 2. 2001 a protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území ČR provedeném dne 2. 8. 2001 v P. K. n. O. a ve spise shromážděným podkladům. Správní orgán rovněž v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, jaké konkrétní informace shromáždil a stručně uvedl i jejich podstatný obsah. Dostatečnost zjištěného skutkového stavu věci zkoumal i krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. V souladu s konstatováním krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že správnímu orgánu nelze vytýkat, že by přesně a úplně nezjistil skutkový stav věci tak, jak mu ukládá ustanovení § 32 správního řádu.

Jde-li o ustanovení § 14 zákona o azylu, toto správnímu orgánu umožňuje, aby v případě, že nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12 citovaného zákona, uvážil, zda se nejsou dány humanitární důvody a případně tedy udělil azyl z humanitárních důvodů. Posouzení, zda jde o takový případ, logicky vychází ze stejného skutkového stavu, jak se podává pro posuzování podmínek pro udělení azylu podle ustanovení § 12 citovaného zákona. Ustanovení § 14 uvedeného zákona dává správnímu orgánu možnost správního uvážení; je tak vytvořen prostor pro správní orgán, aby zvážil, zda v konkrétní situaci jsou dány humanitární důvody. Právo na udělení humanitárního azylu však není subjektivním právem. Správní orgán je tak výrok o neudělení azylu podle ustanovení § 14 citovaného zákona oprávněn vynést po zvážení osobní situace žadatele a poměrů v jeho zemi původu. Krajský soud se touto otázkou ve svém rozhodnutí dostatečně a srozumitelně zabýval a námitky stěžovatelky náležitě vypořádal, když uvedl, že z obsahu spisu a obsahu žalovaného rozhodnutí nezjistil překročení mezí správního uvážení či jeho zneužití. Ve stěžovatelkou namítaném správním uvážení Nejvyšší správní soud souhlasně se soudem krajským žádné pochybení neshledal, a proto považuje tuto námitku stěžovatelky za nedůvodnou.

Ke stěžovatelkou namítanému nedostatku odůvodnění ve vztahu k výroku o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že není vadou rozhodnutí, jestliže správní orgán v odůvodnění rozhodnutí, pokud jde o výrok o neudělení azylu podle § 14, uvede, že v daném případě neshledal důvody pro udělení azylu podle citovaného ustanovení, byl-li dostatečně zjištěn skutkový stav věci a stěžovatelka žádný právně relevantní důvod neuváděla. Ostatně takového konkrétní skutečnosti neuvádí ani v kasační stížnosti.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. října 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu